

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Охорона праці в нафтогазовій галузі»

Ступінь освіти Бакалавр

Освітня програма Професійна освіта
(Нафтогазова справа)

Тривалість викладання 15 чверть
Весняний семестр

Заняття:

лекції 2 години на тиждень
практичні 2 години на тиждень

Мова викладання українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7103>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Охорона праці в нафтогазовій галузі»

Інформація про викладачів:

	Іконніков Максим Юрійович (лекції) доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки, доцент, кандидат технічних наук
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/t/ikonnikovm/
	E-mail: ikonnikov.m.yu@nmu.one

1. Анотація до курсу

Охорона праці в нафтогазовій галузі – дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх фахівців з вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом формування здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом формування здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки

працюючих.

Завдання курсу:

За результатами вивчення дисципліни студент повинен:

- Використовувати положення законодавства та нормативно-правових актів з питань охорони праці в галузі;
- виявляти шкідливі та небезпечні для людини чинники та оцінювати їх вплив на працюючих;
- визначати за нормативно-правовими актами гранично допустимі концентрації, величини рівнів шкідливих чинників та відповідність їх стану докілья, виробничих приміщень, обладнання та параметрів технологічних процесів вимогам безпеки за окремими чинниками;
- оцінювати умови праці на робочих місцях, здійснювати вибір та користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;
- розробляти заходи з поліпшення умов та безпеки праці на підприємстві.

3. Дисциплінарні результати навчання

Знати технічну термінологію, класифікацію шкідливих та небезпечних чинників
Проводити аналіз умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу
Аналізувати режими експлуатації об'єктів та устаткування та виконувати оптимізацію їх функціонування
Забезпечувати та контролювати заходи безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві
Оцінювати стан і технічну готовність устаткування ланок гірничих підприємств за критерієм забезпечення заданої продуктивності та безпеки експлуатації
Розробляти технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі
Застосовувати сучасні методи діагностики стану елементів та технологій у промислових і лабораторних умовах
Забезпечувати та контролювати заходи безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві
Знати вимоги законодавства щодо безпечного ведення робіт і експлуатації обладнання у сфері професійної діяльності, вміти забезпечувати виконання цих вимог у практичних ситуаціях
Проводити розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві
Визначати необхідність застосування засобів індивідуального та колективного захисту в умовах дії небезпечних та шкідливих чинників виробничого середовища

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Вступ. Поняття про охорону праці. Основні терміни та визначення
2. Міжнародні норми в галузі охорони праці
3. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі
4. Система управління виробництвом і охороною праці в організації
5. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків
6. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності

7. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях
8. Основні заходи пожежної профілактики на об'єктах галузі
9. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці
10. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві
11. Локалізація та ліквідація аварійних ситуацій і аварій
12. Заключна лекція. Підсумки.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Розрахунок системи кондиціювання повітря
Розрахунок вентиляції виробничого приміщення
Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення
Розслідування нещасного випадку в галузі
Вивчення Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування"
Порядок визначення розмірів виплат фонду при нещасному випадку на виробництві

5. Система оцінювання та вимоги

5.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

5.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

5.3. Форми оцінювання:

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
100 балів	100 балів	Середньозважена, максимально 100 балів

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі поточного контролю – двох письмових експрес-опитувань за 1-2 темою та 3-4 темою.

Практична частина оцінюється шляхом захисту індивідуального завдання за темою практичних робіт в кінці курсу або за результатами поточного контролю виконання індивідуальних завдань.

У разі незадовільної оцінки студент складає письмову підсумкову роботу за усіма темами курсу.

5.4. Критерії оцінювання підсумкової роботи. Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК. Несвоєчасно виконані та 3 захищені індивідуальні завдання та контрольні роботи враховуються такими, що не здані.

5.5. Критерії оцінювання практичної роботи. Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК. Несвоєчасно виконані та

захищені індивідуальні завдання та контрольні роботи враховуються такими, що не здані.

6. Політика курсу

6.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" (<https://inlnk.ru/xvgyx>) У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

6.2 Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

6.3 Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

6.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

6.5 Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Охорона праці в нафтогазовій галузі : навч. посібник / Ю. М. Герасименко [та ін.]; ред. Г. М. Лисяний ; Івано-Франківський нац. техн. ун-т нафти і газу, Міжнародний наук.-техн. ун-т. — Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2015. — 304 с.
2. Одарченко М.С., Степанов В.І., Черненко Я.М. Основи охорони праці: підручник. Харків: Стиль Іздат, 2017. — 334 с.
3. Голінько В.І. Основи охорони праці: підручник / Дніпропетровськ. Нац. гірн. ун-т. Дніпропетровськ: НГУ, 2014. — 271 с.

4. Г.М. Кривенко, Г.Д. Лялюк-Вітер, В.Я. Шиманський Проблематика запобігання виробничому травматизму працівників нафтогазової галузі /Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ: науково-техн. журнал / Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ) – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, № 2 (79) - 2021 - 64–72 с.

6. Tsopa, V.A., Cheberiachko, S.I., Yavorska, O.O., Deryugin, O.V., Bilko, T.O. Improving the process of occupational risk management according to the haddon matrix / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu 2023, (2), 105–112. DOI:10.33271/nvngu/2023-2/105

7. Tsopa, V.A., Cheberiachko, S.I., Yavorska, O.O., Deryugin, O.M. Боровицький Improving a process for managing dynamic occupational risks // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetuthis link is disabled, 2023, (4), 105–112. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-4/110>

8. В.А. Цопа, Т.В. Маматова, О.О. Яворська, С.І. Чеберячко, Ю.І. Чеберячко, О.В. Дерюгін Формування нової концепції здорового і безпечного робочого місця в Україні // Проблеми охорони праці в Україні 39 (1-2) / 2023, С. 28-37. DOI: 10.36804/nndipbop 39-1-2.2023.28-37.

Додаткові

1. Цивільний захист та техногенна безпека нафтогазових об'єктів : навч. посіб. / Я. М. Семчук, О. Ю. Витязь, М. П. Кулик, М. П. Школьний. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. - 339 с.

2. О.О. Яворська, М.Ю. Іконніков, Д.О. Лантух, Н.С. Сушко, Є.І. Сосулев (2024) Оцінка професійних ризиків усамітнених працівників. Вісті Донецького гірничого інституту No1 (54), 178-185. <https://doi.org/10.31474/1999-981X-2024-1-178-186>

3. Яворська О.О., Чеберячко С.І., Сокурєнко С.А., Муха О.А., Яворський А.В., Згерський Р.А. Вплив психосоціальних чинників на розвиток стресу працівників // Науковий вісник ДонНТУ, №1(12), 2024, С. 148-161. <https://doi.org/10.31474/2415-7902-2024-1-12-148-161>

4. Голінько В.І. Електробезпека. Навчальний посібник – Дніпропетровськ, НГУ – 2010. – 76 с.